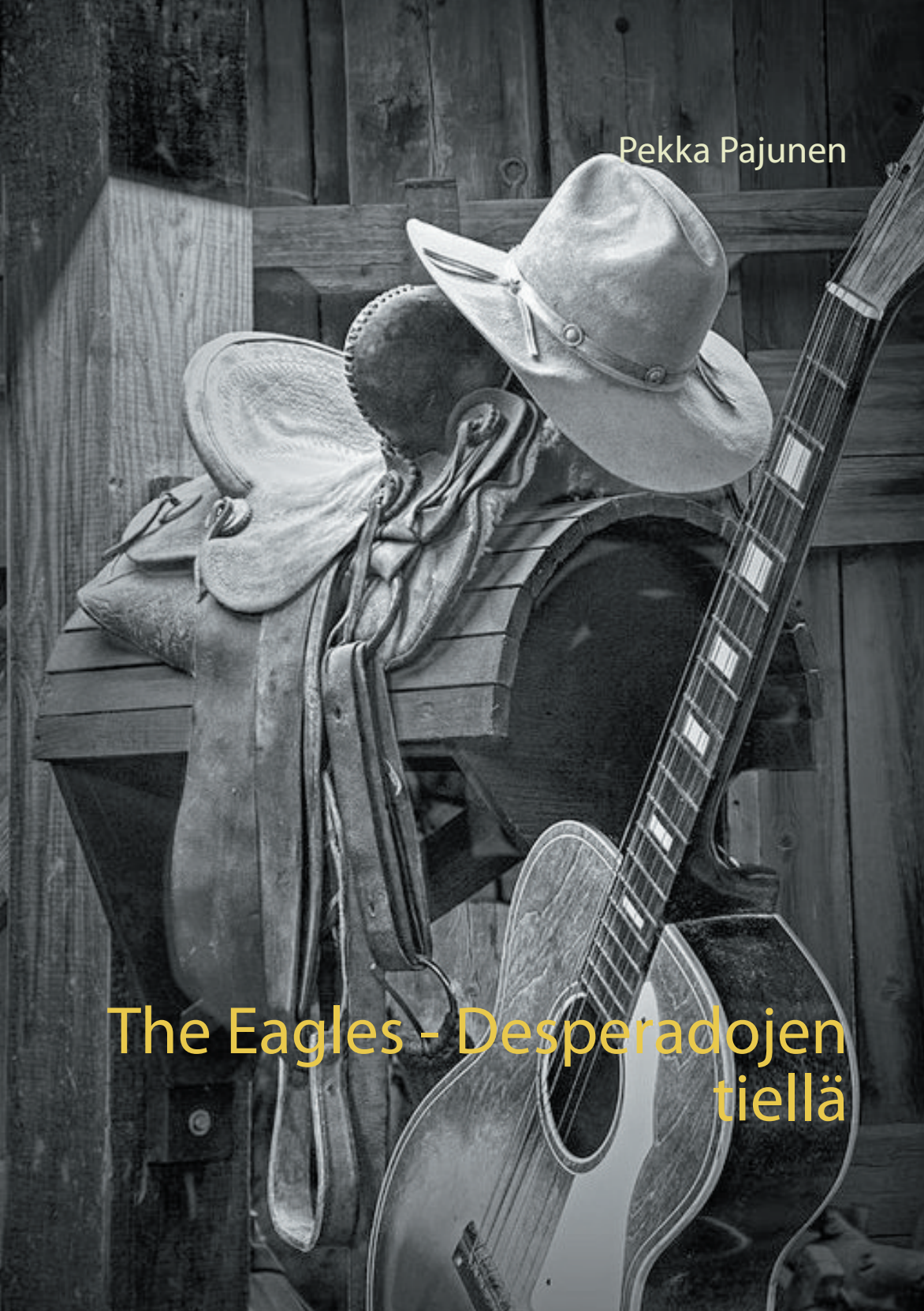

A black and white photograph featuring a cowboy hat, a guitar, and a saddle. The hat is perched on a wooden surface, with the guitar leaning against it. The saddle is positioned in the foreground, with its stirrups and straps visible. The background is a rustic wooden wall. The text "Pekka Pajunen" is in the top right, and "The Eagles - Desperadojen tiellä" is in the bottom left.

Pekka Pajunen

The Eagles - Desperadojen tiellä

Pekka Pajunen

The Eagles

-

Desperadojen tiellä

© 2020 Pekka Pajunen
Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi
Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa
ISBN: 978-952-800-710-4

SISÄLLYSLUETTELO

1.	Alkusanat	7
2.	Maalta kaupunkiin, eli countrystä countryrockiin..	15
3.	Määränpäänä Los Angeles	25
4.	Alkuajat ja ensilevy – The Eagles	39
5.	Desperado-lp	47
6.	Doolin-Dalton	55
7.	Coffeyville, Kansas, viides lokakuuta 1892	61
8.	Twenty-one	66
9.	Billy The Kid	74
10.	Glyn Johns – Bill Szymczyk	82
11.	Out Of Control	89
12.	Rufus Buckin joukkio	93
13.	Tequila Sunrise	100
14.	Tom Horn	111
15.	Desperado	127
16.	Pat Garrett	136
17.	Certain Kind Of Fool	151
18.	Tombstone	165
19.	O.K. Corral	170
20.	Outlaw Man	184
21.	John Wesley Hardin	198
22.	Saturday Night	216
23.	Kolme kitaristia: Leadon, Walsh, Felder.....	229
24.	Bitter Creek	240
25.	Wild Bunch	256
26.	Doolin-Dalton – Desperado (Reprise)	269
27.	Epilogi – Coffeyville	277
28.	From Hell to Eden, before and after	283
29.	Epilogi, 2016 – 2020	299

1. ALKUSANAT

Tämä kirja sai alkunsa eräänä aurinkoisen kauniina keväisenä päivänä ollessani matkalla jalkapallo-otteluun. Kävi nimittäin niin, että törmäsin kadulla pitkästä aikaa vanhaan hyvään ystävääni jo useamman vuosikymmenen ajalta. Normaalien kuulumisten kyselyn jälkeen selvisi, että hänen tasakymmenvuotispäivänsä lähestyi huimaa vauhtia ja asiaahan oli tarkoitus tietysti myös juhlia. Ja kuten hyvissä juhlissa aina, siellä piti olla myös oheisohjelmaa. Näissä kaavailuissa hän oli suunnitellut myös minulle pientä haastetta asian tiimoilta.

Kaveri oli aiemmin lukenut ensimmäisen kirjani, Various Artists Vol 1:n, ja halusi nyt, että esittelisin vähän kirjan tyylisesti erään hänelle henkilökohtaisesti hyvin tärkeän kappaleen syntymäpäiväjuhlinsa yhtenä ohjelmanumerona. Esitelmöinnin jälkeen hän laulaisi kappaleen itse juhlakansalle ja säästyksen hoitelsi eräs toinen vanha hyvä ystävä.

Tarkoitus oli hoitaa homma vähän niin kuin Peter Von Bagh aikoinaan teki sen televisiossa. Hänhän esitteli vuosien mittaan katsojille melkoisen määrän illan elokuvia, jonka jälkeen vielä lopuksi toivotti katsojille antoisaa elokuvailtaa. Peterin alustusten pohjalta katsojilla oli aina mahdollisuus nähdä ehkä jo ennestään tutuissa elokuvissakin jotain uutta ja saada niistä näin ollen vähän enemmän irti*. Suurimpiin samaan oli minunkin tarkoitukseni pyrkiä.

Vaihtoehtoja tehtävän vastaanottamisesta oli tasan kaksi, joista jälkimmäistä en oikeastaan edes miettinyt, sillä alitajuisesti ymmärsin siihen

* Myös hänen 100-osainen radiosarjansa "Elämää suuremmat elokuvat" teki tätä työtä ansiokkaasti. Noin tunnin kestäneissä jaksoissa käsiteltiin kussakin yksi valkokangasklassikko. Laajan, etupäässä elokuva-aiheisen, kirjallisen tuotantonsa joukossa Von Bagh julkaisi myös kaksi saman nimistä kirjaa.

liittyvän riskin, joka olisi saattanut mahdollisesti johtaa jopa koko pippaloiden missaaminen. Näin jälkikäteen onkin helppo todeta, että valitsin viisaasti sen ensimmäisen vaihtoehdon joka mieleeni tuli: Tottakai! Se kannatti, sillä juhlat olivat hienot, kaikki viihtyivät ja päivänsankarin esittämä yksinlaulu pianon säestyksellä esitelmöinnin kohteesta oli yksi illan kohokohdista.

Tuo kappale oli Eaglesin Desperado. Meikäläisen tehtävää helpotti huomattavasti se, että kyseessä oli kutakuinkin kaikille tuttu kappale. Aihepiirikään ei kenellekään lännen leffoja nähneelle ja sitä kautta edes vähän villin lännen historiaa tuntevalle ollut ihan vieras. Olkoonkin, että Desperado omaa sanoituksensa puolesta ehkä vielä enemmän psykologista kuin historiallista näkemystä. Siinä mielessä se on ajaton kappale, jonka voisi periaatteessa ajatella sopivan helposti itsekunkin elämää analysoiviin itsetutkiskelun hetkiin tai elämäntilanteisiin. Moni elämää pidempään nähnyt saattaakin löytää Desperadosta halutessaan itsensä tai ainakin joitain omaa elämäänsä sivuavia yhtymäkohtia. Juuri tämä onkin yksi kappaleen suosion olennaisimmista tekijöistä. Sen päähenkilöön on helppo samaistua.

Tässä nimenomaisessa Eaglesin tapauksessa aihetta tarkastellaan ikääntyvän ja kohtalooan kohti kulkevan desperadon kantilta. Laulussa käydään ulkopuolisen silmin läpi tämän ollutta, mennyttä sekä väistämättä hupenevaa tulevaa elämää. Kaikki ei ole aina ollut hyvin. Menneisyys kiusaa edelleen miehen mieltä. Kappaleen lopussa annetaan desperadollemme kuitenkin vielä pieni mahdollisuus saavuttaa elämässään jotain pysyvää pelastavan elämänmuutoksen kautta. Mutta ei tästä analysoinnista vielä tässä vaiheessa tämän enempää. Palaamme asiaan myöhemmin tämän kirjan sivuilla.

Aloitin jutun työstämisen heti seuraavana päivänä, kunhan olin ensin selvinnyt kotivoittoon päättyneen jalkapallo-ottelun jälkeisistä voitonmaljoista. Lähdin ensi alkuun lähestymään aihetta sekä historiallisesta, että psykologisesta näkökulmasta. Tarina alkoi päivän mittaan pikkuhiljaa aueta ja sitä myöten myös vähitellen levitä massiivisiin mittoihin. Jossain vaiheessa alkoi jo näyttää siltä, että viisiminuuttisesta vonbaghmaisesta tiivistelmästä olisi kasvamassa tunnin kestävä sarasvuomainen vuodatus. Jotain piti väkisinkin alkaa leikellä pois, mutta kun ei millään olisi hennonut. Silloin alkoi ajatus Various Artists Vol 3:sta muhia päässä. (Ps. Vol. kakkonenkin oli jo siinä välissä ehtinyt ilmestyä) Ei kahta ilman kolmatta, ajattelin, mutta voisiko hommaa siltikin vähän

uudistaa. Edelliset kirjathan olivat kertoneet tarinoita "täysin" sattumanvaraisesti valituista sekalaisista musiikkikappaleista. Minkäänlaista sen kummempaa logiikkaa niiden kirjoihin päätyemisellä ei ollut. Jaksaisivatko yksittäisistä biiseistä kertovat sekalaiset jutut vielä kiinnostaa lukijoita niin paljon, että lukisivat vielä kolmannenkin kirjan, vaikkeivat välttämättä edes tuntisi kyseisiä kappaleita tai niiden esittäjiä. Tai vaikka tuntisivatkin, niin eivät pitäisi kummastakaan. Tiedän, että ylitin molemmat rajat edellisissä kirjoissa, mutta tarkoitus olikin niissä hakea lauluihin uusia näkökulmia ja yllättäviä historiallisia aspektejä ja sitä kautta nostaa edes jonkinlaista mielenkiintoa kappaleita ja ehkä myös niiden esittäjiä kohtaan. Asioiden taustalta kun saattaa löytyä joskus hyvinkin yllättäviä juttuja silloin kun niitä alkaa vähän tutkimaan. Tämän totesin ja hämmästyin itsekin monta kertaa penkoessani edellisissä kirjoissa olevien laulujen tarinoita.

Niinpä ajatusta hieman kehiteltyäni sainkin kuningasidean, kun keksin, että otankin käsittelyyni tällä kertaa kokonaisen albumin. Eaglesin Desperadohan on klassikkolevy, joka on kohta jo viidenkymmenen vuoden ajan soinut stereoissa ja radioissa (ja nykyään myös ties missä multimedialaitteissa), mutta kuinka moni oikeastaan tietääkään mistä kaikesta noissa levyn lauluissa lauletaankaan. En kyllä väitä, että tiedän vielä tässäkin vaiheessa täysin itsekään, mutta lähdin rohkeasti asiaa tutkimaan ja hutkimaan sen ympärillä. Tuloksena syntyi tällainen faktallinen, puolifaktallinen ja osin fiktiivinenkin teos, joka Eaglesin lisäksi keskittyy vähintään yhtä paljon noihin villin lännen tarinoihin ja mytologioihin, joiden todenperäisyyteen voi - ja oikeastaan pitääkin - suhtautua aina pienin varauksin. Niin paljon niitä on varioitu ja väritetty reilun vuosisadan saatossa, että liekö oikeaa alkuperäistä totuutta koskaan mihinkään muotoon saatu taltioituakaan. Epäilen, että ei. Sataprosenttista totta noissa vanhoissa villin lännen tarinoissa on kuitenkin sen verran, että näitä kirjoissa ja elokuvissa esiintyviä tuttuja legendaarisia hahmoja on ihan oikeasti ollut olemassa. Billy The Kid, Daltonit, Jesse James, John Wesley Hardin, Wyatt Earp, Wild Bill Hickock, Calamity Jane, Buffalo Bill, Istuva Härkä, Geronimo ynnä monet monet muut tutut hahmot omaavat kaikki todellisen historiallisen menneisyyden ja paikkansa amerikkalaisessa historiassa ja tarustossa. Sikäläisen viihdeteollisuuden kautta ne ovat tulleet tutuiksi myös muulle maailmalle ja tuon massiivisen koneiston avittamana niistä on tullutkin lähes yleismaailmallista omaisuutta.

Lännentarinat ovat jättäneet jälkensä kansainvälisestikin monenlaiseen kulttuurituotantoon ja levinneet sitä kautta ympäri maailman. Ne ovat ruokkineet monien eri alojen taiteilijoiden mielikuvitusta ja antaneet heille vaikutteita asioiden esille tuontiin. Etupäässä nämä näkyvät elokuvissa, kirjoissa ja musiikissa, mutta viimeisen vuosikymmenen aikana esimerkiksi myös tietokonepelimaailma on löytänyt villin lännen. Eikä tästä enää sen myötä pitäisi mennä kauaakaan, kun pelaajilla olisi jo mahdollisuus kohdata virtuaalisesti, kolmiulotteisessa kaksintaistelussa, vaikkapa Billy The Kid tai elää mukana O. K. Corralin kuuluisa verilöyly yhtenä sen osallistujista. Varmasti tällainen onnistuisi jo teknisesti, mutta onko sitä vielä tehty, en tiedä. Jos on niin kertokaa ihmeessä allekirjoittaneelle. Olisi kiva päästä koittamaan. Ensin voisi puhdistaa pari kaupunkia mätäpaiseista ja kruunata sitten vielä koko homma kohtaamalla kaksintaistelussa vaikkapa juuri Billy The Kid ja hoidella tämä pois päiviltään ennen kuin ehtii tehdä enempää pahojaan. Sillä tempulla olisi joskus saanut oman nimensä historian kirjoihin ikuisiksi ajoiksi. Oikeassa elämässä kunnian tuosta teosta sai sheriffi Pat Garrett, mutta se kunnia jäi hyvin kyseenalaiseksi ja hän kantoikin sitä taakkana harteillaan koko loppuelämänsä ajan. Ai miksikö? No, jatkakaa lukemista, tämäkin selviää tulevien sivujen mittaan.

Vuonna 1973, kun The Eaglesin toinen albumi, Desperado julkaistiin, tämän kirjan kirjoittajakin eli vielä viatonta lapsuusaikaansa ja oli täysin tietämätön koko orkesterista. Maailman täyttivät silloin vielä muut asiat. Ei huolia, ei murheita. Elämä oli hyvin erilaista monessakin mielessä. Ei pelkästään meille lapsille, vaan kaikille muillekin. Sen aikainen hitaampi elämänrytmi antoi ihmisille aikaa jopa riittäviin yöuniin, sillä televisio-ohjelmatkin loppuivat arkipäivisin jo hyvissä ajoin ennen puoltayötä. Kanavia oli kaksi, eikä kaikin paikoin Suomea niinkään montaa. Lähetyksetkin alkoivat iltapäivisin vasta niihin aikoihin, kun valtaosa väestöstä oli palannut töistä kotiin ja saanut päivällisen syötyä. Näin ollen päivittäistä ohjelma-aikaa oli noin 6 – 8 tuntia kanavaa kohden. Viikonloppuisin ehkä vähän enemmän.

Radiostakin tuli keskiyön ja aamukuuden välillä ainoastaan pelkkää kohinaa, eikä sen aikaista ohjelmatarjontaa voi muutenkaan kehua kovin katsoja- tai kuuntelijaystävälliseksi. Ainakaan viihteen määrässä ja tähän

päivään verraten. Toisaalta osasiko monikaan vielä silloin enempää vaatiakaan? Televisio sinällään olohuoneen nurkassa oli jo sellainen luksustuote, mitä ei vielä edellisellä vuosikymmenellä ollut joka kotiin mahdollista hankkiakaan. Televisio-ohjelmatkin olivat lähes kaikki tietysti mustavalkoisia, mutta niin olivat vastaanottimetkin. Väritelkkari teki kyllä jo tuloaan, mutta sellaisen saamiseen tavallisen työläisperheen olohuoneen nurkkaan saattoi kulua vielä monta vuotta. Ohjelmatarjontakin oli ”hieman” suppeampaa kuin tänä päivänä. Etenkin ulkomainen elokuva- ja sarjatuotanto, joka oli tähän päivään verrattuna minimaalista. Niinpä olikin aina tapaus, kun joku ulkomainen ”aikansa action-leffa” esitettiin telkkarissa. Vaikka monet niistä olivatkin jo huomattavasti aikaisemmilta vuosikymmeniltä, olivat ne silti täällä päin suurelta osin ennen näkemättömiä. Pihat tyhjenivät silloin pikkupojista, eikä äitienkään tarvinnut hetkeen olla huolissaan, että missähän ne taas huitelevat. Tarzanien lisäksi etenkin amerikkalaiset lätkkärät keräsivät laatikon ääreen ainakin kaikki pikkupojat isineen katsomaan kuinka paha taas, jälleen kerran, saa palkkansa. Elokuviinnoittamana piholla leikittiin inkkaria ja lätkkäreitä ja vaikutteita ”juonikuvioihin” haettiin juuri noista elämästä suuremmista elokuvista.

Elokuviin sivutuotteena rakennettiin myös pikkupoikien alitajuntaan sankarikuvaa oikeuden puolesta taistelevista tosimiehistä, joiden tehtävänä oli huolehtia siitä, että oikeus aina lopulta voittaa. Siitäkin huolimatta kaikki yleensä halusivat olla pihaleikeissä inkkareita, jotka elokuvissa joutuivat ennemminkin esittämään sitä pahiksen roolia ja uhkaa valkoisen miehen edustamalle hyvälle. Eipä tarvitse paljon virallista historiaa tuntea, kun tietää, että oikeasti niitä pahiksia olivatkin valkoiset miehet, jotka mielivaltaisesti, vain omaa etuaan tavoitellen, anastivat inkkareilta näiden oman maan ja siinä sivussa hävittivät lähes koko intiaanikulttuurin. Onneksi näin ei kuitenkaan päässyt käymään, vaikka kalpeanaamojen toiminnalla paljon peruuttamattomia vaikutuksia olikin*.

Eiväthän inkkarit suinkaan olleet lännenleffojen ainoita pahiksia. Muita sellaisia olivat esimerkiksi rikkaat patruunat, jotka omivat valtaa kaupungeissa tai sitten heidän hallussaan oli seutukunnan suurin tila ja siellä ehkä monituhatpäinen karjalauma, joka tarvitsi määrättömästi eekkereitä laiduntamiseensa. Heillä oli varaa palkata osavaltion kovimmat ja

*Asiasta kiinnostuneille voin suositella Dee Brownin kirjaa ”Haudatkaa Sydämeni Wounded Kneeeseen”

pahamaineisimmat kovanaamat omiin tarkoituksiinsa, eli esimerkiksi häätämään rauhantahtoiset pientilalliset hemmettiin havittelemiltaan maa-alueilta. Juuri silloin kun kaikki alkoi näyttää jo toivottomalta pientilallisten osalta, ratsasti tuolta jostain pölyn keskeltä ahavoitunut ja hymytön - ehkä Clint Eastwoodin näköinen - muukalainen. Kuka hän oli ja mistä hän tuli, ei välttämättä selvinnyt koko leffan aikana, mutta hän teki sen mihin eivät kylän perheelliset ja muuten hyvät miehet pystyneet. Jätettyään jälkeensä kasan ruumiita vaitelias muukalainen keräsi kamansa ja ratsasti taas sinne jonnekin mistä oli tullutkin. Tosin vastakkaiseen suuntaan. Ehkä auringonlaskua kohden ja vähitellen siihen sulautuen.

Lisäksi olivat vielä kaikenlaiset pankkirosvot, junarosvot, ryövärit, murhamiehet ynnä muut pikkunilkkit, joiden etsintäkuulutuksia sheriffit naulasivat pikkukaupunkien rakennusten seiniin usein revolverin perää vasarana käyttäen. Näiden aikansa huligaanien temmelyskenttänä oli koko Yhdysvallat, joskin suurin osa kuuluisimmista kyseenalaista mainetta niittäneistä joukkioista ja yksittäisistä revolverisankareista toimivat enimmäkseen maan eteläisemmissä osavaltioissa. Elokuvisakin näyttämönä toimi aika usein Texas tai New Mexico, joista pääsi näppärästi tarvittaessa pakenemaan virkavaltaa Meksikon puolelle ratsastamalla yli Rio Grande-joen. Viralliset tahot eivät heitä sinne voineet seurata, mutta tällaisissa tapauksissa heidän peräänsä ratsasti joukko palkkionmetsästäjiä, eli headhuntereita, joiden toimia eivät valtioiden eivätkä osavaltioiden rajat rajoittaneet. Nämäkään kaverit eivät olleet mitään pulmusia, vaan he olivat itsekin usein entisiä lainsuojattomia. Heidänkin revolvereidensa periin oli vuosien mittaan veistetty monet lovet. Eikä niitä oltu vuoltu niihin sen takia, että kahvasta saisi paremman otteen.

Nämä karkulaiset, lainsuojattomat, joita myös desperadoiksi kutsuttiin olivat peruisin monenlaisista lähtökohdista. Monet heistä oli lain väärälle puolelle ajanut toimeentulon pakko, mutta aika usein levottoman sielun omaavilla nuorilla miehillä syynä olivat myös näyttämisen tarve, seikkailunhalu ja haave nopeasta rikastumisesta. 1800-luvun lopun identiteettiään etsivässä Yhdysvalloissa elämä oli kovaa ja jos jotain halusi, sen eteen piti tehdä kovasti töitä. Kaikki eivät olleet siihen halukkaita. He ajattelivat, että pitää olla helpompiakin keinoja. Ne keinot vaan tuppasivat yleensä olemaan hieman arveluttavia ja aika usein vieläpä lain väärällä puolella. Hieman yleistäen voisi jopa joissain tapauksissa ajatella, että

monet näistä nuorista miehistä olivat aikansa olosuhteiden uhreja. He eivät ehkä vain olleet löytäneet paikkaansa sen aikaisesta yhteiskunnasta ja ajautuivat sen takia huonoille teille. Tänä päivänä heistä puhuttaessa käytettäisiin varmaankin termejä yhteiskunnasta syrjäytyminen, moniongelmaisuus tai nuorisorikollisuus. Näitä tapauksiahan on aina ollut ja varmaan aina tulee olemaankin. Sama ajatusmalli toimii tänä päivänäkin. Siinä asiassa juuri mikään ei ole muuttunut, paitsi tietysti aika, joka on kulkenut reilut sata vuotta eteenpäin.

Kaikki desperadot eivät tietenkään olleet enää nuoria miehiä, mutta siemenet tulevalle uralle idätettiin usein jo toista kymmenettä käydessä. Yleensä tulevan desperadon rikollinen ura alkoi väärään seuraan eksymisestä ja pienistä ryöstöistä. Vähitellen ahneus alkoi ottaa valtaa ja rosvojoukkojen kasvaessa piti saaliidenkin olla tietysti suurempia. Tavoitteiden saavuttamiseksi ei ihmiselämäkään ollut lainsuojattomille aina kovinkaan arvokas, ellei se sattunut olemaan heidän omansa. Niinpä isompien keikkojen ohessa syntyneissä tulitaisteluissa kertyi ansiolistalle silloin tällöin lähes väkisinkin myös muutama ruumis. Tämä nosti luonnollisesti myös etsintäkuulutuksessa olevaa palkkiosummaa, minkä toki palkkionmetsästäjätkin pistivät merkille. Mitä suuremmaksi summa kasvoi, sitä lyhemmäksi desperadon todennäköinen loppuelämä kävi. Takaa-ajajien määrä kasvoi ja oli erittäin todennäköistä, että jonkun heidän aseensa luotipesään oli ladattuna luoti, johon oli kuvainnollisesti kaiverrettu etsintäkuulutetun desperadon nimi.

Historiankirjatkin sen todistavat, että paluuta normaalielämään ei paatuneilla desperadoilla enää juurikaan ollut. Heidän kohtalonsa oli aina lähes satavarmasti sinetöity. Pienen selviämismahdollisuuden tarjosi tietysti antautuminen tai etsintäkuuluksessa lukevan dead or alive -pykälän alive-määritelmä. Joskus nimittäin elossa tuodusta etsintäkuulutetusta maksettiin parempi palkkio. Se ei siltikään aina poistanut hirsipuun mahdollisuutta. Miksi näin ollen ottaa riskiä mahdollisesta eloonjäämisestä antautumalla virkavallalle, jos kerran loppu tulisi kuitenkin. Sitäpaitsi jo pelkkä sana "antautuminen" oli monelle desperadolle täysin tuntematon käsite. Vaikka se saattaisikin turvata eloonjäämisen, olisi se silti ikävä kolhu kovalla työllä hankitulle maineelle. Tällaista häpeällistä taakkaa desperado joutuisi silloin kantamaan harteillaan ehkä koko loppuelämänsä ajan. Tämä ehdottomuus jätti vastapuolellekin usein hyvin vähän vaihtoehtoja sillä hetkellä, kun

tilinteon hetki viimein koitti.

”Villin lännen” vuodet olivat hyvin verinen ja väkivaltainen, kolmisenkymmentä vuotta kestänyt aika Yhdysvaltain historiassa. Sen katsotaan alkaneen noin vuodesta 1865, eli heti sisällissodan päättymisen jälkeen. Maa oli sekavassa tilassa ja varsinkin eteläisissä osavaltioissa, häviäjien puolella, yhteiskunnallista ja ihmisten henkistä jälleenrakentamista piti alkaa luoda osin uusin opein. Pohjoisvaltioiden voitto oli tuonut muassaan eteläänkin uusia lakeja, joista yksi merkittävimmistä oli orjuuden poistaminen.

Etelän tappiot olivat olleet mittavat, mikä ei voinut olla vaikuttamatta myöskään yksittäisiin ihmisiin. Yksi keino välttää köyhyys, työttömyys ja toimeettomuus oli alkaa taistella sitä vastaan rikollisin keinoin. Sille tielle lähtijöiden mielestä se tuntui alkuun ehkä hyvältä idealta. Sai päättää itse omista asioistaan, eikä tarvinnut välittää muista. Ei mennyt kuitenkaan kauaakaan, kun kääntöpuolet asiasta alkoivat selvitä. Ongelma oli siinä, että he hakivat hyötyä muista ihmisistä ajattelematta asiaa lainkaan sen pidemmälle. Maailma ei ollutkaan vain heitä varten. Sen sai moni heistä kokea kovimman kautta.

Vaan eivätpä tienneet nämä sille tielle silloin lähteneet, minkälainen vaikutus heillä olisi vielä tuleviin vuosiin, vuosikymmeniin ja ehkä jopa vuosisatoihin. Viimeksi mainitusta alun olemme jo nähneet, mutta jatkon näyttää tulevaisuus. Sitä ennen meidän pitää kuitenkin selvittää mitä tapahtui menneisyydessä, sillä mitenäs se nyt menikään: Ei voi ymmärtää tulevaisuutta, jos ei tunne menneisyyttä. Jotenkin näin.

Tällaiseen maailmaan ja sen tarinoihin The Eagles pohjasi vuonna 1973 ilmestyneen toisen albuminsa, Desperadon.

2. MAALTA KAUPUNKIIN, ELI COUNTRYSTÄ COUNTRYROCKIIN

1900-luvulle tultaessa Yhdysvaltain monenkirjavasta historiasta oli viihdeteollisuuden myötä tullut olennainen osa sen kulttuuriperimää. Villi länsi oli siirtynyt valkokankaille ja ensimmäinen lännen elokuvakin, The Great Train Robbery (Suuri Junaryöstö), oli valmistunut jo niinkin varhain kuin 1903. Kirjojen sivuille tarinoita oli taltioitu jo paljon pidempäänkin, jo kaukaa edellisvuosisadan ajoista saakka, eikä musiikissakaan oltu entisaikojen sankareita ja antisankareita unohdettu. Aiemmasta amerikkalaisesta musiikkiperinteestä ja valtameren takaa, Euroopasta, tulleiden siirtolaisten mukanaan tuomista vaikutteista kehittyi uusi musiikkityyli. Se muokkaantui laajassa maassa useista eri seudullisista tyylilajeista, haki vaikutteita ja sopeutui hiljalleen uuteen ympäristöönsä. Yhteisen nimityksen se sai vasta 1940-luvulla, kun se nimettiin countryksi.

Countrystä tuli hyvin nopeasti maan suosituinta musiikkia ja sellaisena se on sittemmin pysynytkin. Yksi monista, mutta varmasti merkittävimmistä, syistä sen pysyvälle menestykselle on eittämättä itse musiikin lisäksi sen lyriikan perinnetietoisuus, jota isänmaalliset yhdysvaltalaiset ovat aina osanneet vaalia kansallisaarteensa tavoin. Käytännössä, vaikka aika on musiikkiin omat ominaispiirteensä kullakin vuosikymmenellä tuonutkin, niin monessa mielessä asiat ovat countrymusiikissa aikalailta samoin, kuin esimerkiksi 50 vuotta sitten. Eikä tämä ole huono asia millään tavalla. Musiikillisten perinteiden vaaliminen ei voi sellaista olla. Ei missään, eikä koskaan.

Tunnetuimpien countrybändien ja -artistien levyjä myydään USA:ssa yhä edelleenkin sellaisia määriä, että monet suosituimmista rock-bändeistäkin jäävät kakkoseksi. Olkoonkin, että monet tämän päivän countrytähdistä ovat kulkeutuneet musiikissaan kohti kaupallisempaa ja isommin tuotettua valtavirtapoppia ja -rokkia. Enimmäkseen tämä tuntuu koskettavan naisartistiteja. Esimerkkeinä vaikkapa Shanya Twain, Faith Hill, Carrie Underwood, LeAnn Rimes ja Taylor Swift sieltä nimekkäämmästä päästä.

Sen sijaan miesten puolella juuret kasvavat edelleen hieman tiukemmin perinteisestä maaperästä. Hyvänä esimerkkinä käy 1989 ensimmäisen levynsä julkaissut, countryn todellinen supertähti, Garth Brooks. Siitä huolimatta, että hänen tuotantoaan ei muualla maailmassa juurikaan edes tunneta - alan harrastajia tietenkään lukuun ottamatta - ovat asiat Pohjois-Amerikassa toisin. Esimerkiksi hänen vuoden 2017 kiertueistansa on hämmentävää luettavaa. Isoja keikkoja, isojen kaupunkien isoimmissa saleissa ja monena iltana peräkkäin. Vaan eipä olisi hänenkään suosionsa laajuus mahdollista ilman kaupallisuutta ja markkinavoimia. Niiden vaikutus kuuluu toki hänenkin tuotannossaan, mutta ihmisenä hän tuntuu silti olevan mukana touhussa vilpittömän rehellisesti. Tärkeintähän on kuitenkin musiikki ja sitä hän tekee sydämellään. Tulkinta, läsnäolo ja pilkuntarkka artikulaatio ovat hänen valttikorttejaan, sekä tietysti ääni, joka on kuin luotu countryn laulamista varten.

Kaikista maailman bändeistä ja artisteista Garth Brooks'n levyjä on myyty Yhdysvalloissa toiseksi eniten. Edeltä löytyy ainoastaan Beatles. Vuoden 2016 alussa hän oli listalla vielä kolmosena, mutta ohitti sen loppuun mennessä Elviksen parilla miljoonalla myydyllä yksiköllä. Vuoden 2018 loppupuolella Wikipedia kertoo Garthin levyjä myydyn Yhdysvalloissa 148 miljoonaa kappaletta. Beatlesin lukema ykköspaikalla on 178 miljoonaa ja ykkösenä se saattaa pysyäkin, nyt kun perinteisten levyjen myynti on tänä päivänä pudonnut lähes olemattomiin levymyyntin parhaista päivistä. Mielenkiintoista on kuitenkin ajatella keitä kaikkia maailmantähtiä tämä muualla maailmassa suurelle yleisölle suhteellisen tuntematon Garth Brooks onkaan jättänyt taakseen. Michael Jackson, Rolling Stones, Bruce Springsteen, Eagles...

Garth Brooks'n raha-asiatkin tuntuvat olevan kunnossa. Vuoden 2016 Forbes-lehden mittauksissa hänet rankattiin maailman kuudenneksi

Tämä kirja kertoo The Eaglesistä, sen jäsenistä ja siitä miten heistä tuli yksi maailman suurimmista yhtyeistä.

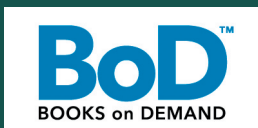
Tämä kirja kertoo The Eaglesin toisesta levystä, Desperado. Klassikkoalbumista, jonka laulujen aiheisiin yhtye haki inspiraationsa villin lännen villeimmistä vuosista.

Tämä kirja kertoo 1800-luvun lopun desperadoista, lainsuojattomista. Heistä, joita ilman tuo aikakausi Yhdysvaltain historiassa ei olisi nimensä veroinen. Se maailma oli hyvin väkivaltainen ja se kuvastui myös heidän elämässään ja teoissaan.

Tässä kirjassa käydään läpi myös amerikkalaisten musiikkiperinteiden historiaa ja musiikkilajien syntytarinoita. Hillbillyn, bluegrassin, countryn, bluesin, rockin, folkin, countryrockin.

Tämä on kirja, jonka tapahtumat sijoittuvat kolmen eri vuosisadan ajalle, mutta toisiinsa lomitettuina ne muodostavat kokonaisuuden.

Kaiken keskellä, tarinoiden muusana on kuitenkin tuo 1973 ilmestynyt levy:
The Eaglesin Desperado

www.bod.fi